

عادت تطهیر متخلف

کتابخانه
شیوا نوروزی

پرونده‌های شکایت از تیم‌های ایرانی در فدراسیون جهانی فوتبال هر روز بیشتر و بیشتر شده و به نظر می‌رسد به اعتبار ورزش و شأن کشورمان در یک نهاد بین‌المللی خدشه وارد می‌شود. همین بی‌تفاوتی‌ها و اهمال‌کاری‌هاست که به بازیکنان و مدیران باشگاه‌ها این جرأت را می‌دهد که تخلفات و اشتباهات متخلف را بارها و بارها و بدون کوچک‌ترین نگرانی تکرار کنند چرا که در فوتبال ما خسری از برخورد و جریمه جدی و قانونی نیست!

بحث محرومیت پرسپولیس و طارمی جدیدترین رأی صادر شده علیه یک تیم داخلی است. در درستی یا نادرستی حکم صادر شده از سوی فیفا طبق قوانین سفت و سختی این نهاد بحثی نداریم اما اگر مدیران پرسپولیس ششم مدیریتی لازم را داشتند و با دید حرفه‌ای به قضیه نگاه می‌کردند قطعاً قرارداد صوری بین طارمی و این باشگاه امضا نمی‌شد و امروز از فرط استیصال به فیفا لقب کاینه داغ‌تر از آتش نمی‌دادند. فدراسیون فوتبال زیر نظر فیفا وطبیعتاً تمامی قوانین فدراسیون جهانی شامل حال ما هم می‌شود ولی اینکه چرا این قوانین به راحتی در کشورمان زیر پا گذاشته و تکرار می‌شود سؤال مهمی است که پاسخش را هم مردم می‌دانند و هم آقایان مثلاً مسئول؛ سروش گذاشتن روی تخلفات، غیر عمدی جلوه دادن آنها، تطهیر متخلفان و ساده جلوه دادن از جمله اقدامات هماهنگی است که به صورت مکرر در مستطیل سبز ایران دیده شده و از آنجا که عزمی برای پایان دادن به این رفتارها وجود ندارد در آینده باز هم شاهد تکرار و قشر دررفتن متخلفان خواهیم بود. برطرف‌دار ترین تیم آسیا به خاطر یک بازیکن و حمایت بی‌موقع مدیران وقت باشگاه دو فصل از نقل و انتقال بازیکن محروم است. ناراحت‌کننده‌تر اینکه هنوز هیچ مقام مسئولی نه از وزارت ورزش و نه از باشگاه پرسپولیس به تخلف صورت گرفته در پرونده طارمی اعتراف نکرده و خبری هم از برخورد با متخلفان نیست. تنها خبری که این روزها روی آن مانور داده می‌شود بازگشت زودهنگام طارمی به میادین است، همان بازیکنی که مسبب محرومیت تیمش شده و در آن خبریتی وجود داشته که هیچ‌کس به غیر از او از آن خبر ندارد محرومیت تیم به قوت خود باقی است اما مهدی طارمی علاوه بر اینکه جایش در تیم ملی محفوظ است دربه‌در به دنبال ژوینر شدن است. در حالی که در سایر کشورها بازیکنان، مربیان و مدیران با کوچک‌ترین اشتباه و تخلف با سخت‌ترین برخورد‌ها و جریمه‌ها روبه‌رو می‌شوند. به خاطر همین قانونمداری‌هاست که فوتبال اروپا در دنیا حرف اول را می‌زند. البته در آسیا سال‌هاست که رقابتی ما در شرف قاره در زمینه رعایت نکات و قوانین حرفه‌ای حرف اول را می‌زنند و حتی کشورهای عربی نیز به سمت قانون‌مداری گام برداشته‌اند. تا وقتی دست از سوءمدیریت‌های عمدی برنداریم، با متخلفان بر تعداد فوتبالی برخورد نشود باید منتظر جریمه‌های شدیدتر هم باشیم.

از هوینیس و برلوسکونی تا پنژما و بقیه

دنیای فوتبال جای بی‌قانونی نیست

کتابخانه
بازتاب

خلاف، خلاف است، این سو و آن‌سوی دنیا هم ندارد، از شرق تا غرب و از شمال تا جنوب این کره خاکی را که نگاه کنید با خلافکار برخورد می‌کنند. تفاوتی هم نمی‌کند که نام خلافکار چه باشد یا چه سمتی داشته باشد. نوع خلاف هم مهم نیست؛ ریز باشد یا درشت مستوجب برخورد است. برخوردی قاطع برای تکرار نشدن آن. این چند خط را نوشته‌ام که بگویم بر خلاف آنچه اینجا در فوتبال ما خلافکار را ارج و قربی است تمام‌شدنی در دنیای حرفه‌ای این رشته جایی برای خلاف وجود ندارد. به نمونه‌های زیر که فقط بخش کوچکی از برخوردهای قاطعانه با خلافکاران دانه‌درشت فوتبال است دقت کنید.

■ **حسرت پیراهن تیم ملی**

کریم بنزما لژیومی به معرفی ندارد، گلزنی که در کنار رونالدو و بیل خط حمله رئال را به یکی از مخوف‌ترین خط‌آتش‌های فوتبال جهان تبدیل کرده است! اما این بازیکن بزرگ و این گلزن قهار از سنال ۲۰۱۶ حسرت پوشیدن پیراهن تیم ملی فرانسه را دارد، چرا؟! چون مسئولان فدراسیون فوتبال فرانسه و دید به دشان، سرسرمی تیم ملی این کشور معتقدند در این تیم جایی برای خلافکار و بی‌اخلاق وجود ندارد. بنزما درست پیش از رقابت‌های جام ملت‌های اروپا در سال ۲۰۱۶، به دلیل دست داشتن در اخذی از متنو و بولونا هموطن خود به داد‌گاه احضار و محکوم و بازداشت شد و بلافاصله هم از تیم ملی فرانسه خط خورد.

■ **کسی برای هوینیس تماش نگرفت!**

بدون هیچ تردیدی، تیمی موفق‌تر و بزرگ‌تر از بایرن مونیخ در فوتبال آلمان پیدا نخواهد کرد، تیمی با عناوین قهرمانی زیاد، آکادمی بزرگ و استعدادها و اسطوره‌های بی‌نظیر. جای تردیدی نیست که مدیریت آقای باشگاه بزرگ از مصونیت‌های زیادی برخوردار است، اما وقتی پای این وسط می‌آید دیگر خبری از این مصونیت‌ها نیست. حدود سه سال قبل بود که ما در اولی هوینیس مدیر این باشگاه بزرگ و موفق به جرم فرار مالیاتی محکوم به زندان شد. حکم ابلاغ شد، هوینیس از مدیریت بایرن استعفا داد و راهی زندان شد. و مدت حبسش را گذراند، درست بر خلاف آنچه که ما در ایران داریم، بر خلاف ایران کسی هم برای خلاصی او تماش نگررفت. جالب‌تر اینکه هوینیس حتی درخواست تشکیل داد‌گاه تجدیدنظر را هم نکرد تا این کار ادای احترام آنچنان مشکل صدراعظم آلمان را نسبت به خود داشته باشد.

■ **نخست‌وزیر بر فترگر**

در دنیای فوتبال کمتر کسی را می‌توان به قدرت و نفوذ سیلیویو برلوسکونی، نخست‌وزیر سابق ایتالیا و رئیس سابق باشگاه آ.ث میلان پیدا کرد. اما جالب اینجاست که حتی شخصی چون برلوسکونی وقتی به اتهام تقلب مالیاتی محکوم به خدمت در مراکز عام‌المنفعه می‌شود راهی جز تمکین ندارد.

کتابخانه
گفت‌وگو
سعید احمدیان

چرا به کسی بر نمی‌خورد؟ چرا به جای برخورد با یک متخلف، او تشویق می‌شود؟ چرا با کسانی که چند صد میلیارد بسل بیت‌المال را حیف و میل می‌کنند، بر خورد نمی‌شود؟ این سؤال‌ها و سوالات دیگر چند سالی است با گسترده شدن فساد در فوتبال در ذهن جامعه می‌چرخد اما در سکوت نهادهای نظارتی و بازرسی و برخورد نکردن با متخلفان، فساد، و حیف و میل بیت‌المال در فوتبال روز به روز بیشتر می‌شود و هیچ مدیر و بازیکن متخلفی به خاطر تخلفاتش دادگاهی نمی‌شود. در گفت‌وگو با امیر عابدینی مدیرعامل اسبق باشگاه پرسپولیس و عضو سابق هیئت رئیسه فدراسیون فوتبال چرایی حاکم شدن چنین وضعیتی بر فوتبال ایران را بررسی کرده‌ایم.

■ ■ ■

جناب مهندس! شاهد هستیم که به رغم تخلفات گسترده و گسترش فساد با مدیران و بازیکنان متخلف برخوردی صورت نمی‌گیرد. دلیل این سکوت مقابل تخلفات و عدم برخورد را در چه می‌بینید؟ چون فوتبال ایران دولتی است و از جیب دولت خرج می‌شود. من معتقدم اساس کار غلط است و تا زمانی که اساس کار درست نشود، این بلبشو در فوتبال ادامه دارد. وقتی یک مدیر ورزشی نباشد، بازیکن‌سالاری حاکم می‌شود و اصلاح امور از

گفت‌وگوی «جوان» با امیر عابدینی مدیرعامل اسبق پرسپولیس درباره چرایی عدم برخورد با متخلفان در فوتبال ایران

رفیق سالاری فوتبال دولتی را به فساد کشانده است

دست مدیر خارج می‌شود. شفافیت از بین می‌رود و بازیکن در باشگاه حاکم می‌شود و حاکمیت پیدا می‌کند، این بازیکن محبوبیت هم دارد و در شرایطی که فدراسیون فوتبال دقت عمل ندارد، بازیکن هر کاری می‌خواهد انجام می‌دهد. به عنوان مثال بازیکنی مانند مهدی طارمی در حالی

که قرارداد دارد چطور بدون اینکه از فدراسیون درخواست ITC کند، به ترکیه می‌رود و قرارداد می‌بندد و زمینه‌ساز محرومیت باشگاه از سوی فیفا می‌شود.

یعنی عدم شایسته‌سالاری، فوتبال را

به چنین روزی انداخته است؟

بخشی از گرفتاری‌های عمده ما این است که در بخش دولتی شایسته‌سالاری از این‌بین رفته است، یک مقداری متأسفانه دوستان ما وقتی نیرویی را جایگزین می‌کنند و مدیری را انتخاب می‌کنند، این انتخاب‌ها بر اساس رفیق‌سالاری و نه شایسته‌سالاری صورت می‌گیرد. اکثر باشگاه‌های کشور دولتی هستند و بر اساس کدام کارنامه یک آدم را برای مدیریت چنین باشگاه‌هایی انتخاب می‌کنند، توجه نمی‌کنند که مدیری که انتخاب کرده‌اند باید باشگاهداری و الفبای مدیریت را بلدان تا بتواند در آن باشگاه فعالیت کند و وقتی می‌رود برای تیم گرفتاری، پرونده و بدهی برای مدیر بعدی به جا نگذارد. مدیر بعدی هم که می‌آید روزمره گرفتار می‌کند، فکر می‌کند که باید امتیاز جمع کند و تیشن قهر مان شود و تماشاگران برایش هورا بکشند. این گونه مدیران به محبوبیت بین هواداران فکر می‌کنند و اینکه چه گرفتاری‌هایی ممکن است در مباحث مختلف از جمله مالی برای باشگاه به جا بگذارند، برایشان اهمیت ندارد.

نسخه ثان برای رهایی از این شرایط و رفتن فوتبال به سمت شفاف‌سازی و برخورد با متخلفان و فساد چیست؟

در تمامی حوزه‌ها، اگر دولت پایبند به اصل ۴۴ و خصوصی‌سازی باشد و تصدی‌گری دولت در بخش‌های مختلف کاهش پیدا کند، این اتفاق نمی‌افتد. اگر خصوصی‌سازی نمی‌شود، حداقل شایسته‌سالاری حاکم شود. برای رهایی از این وضعیت باید مدیران کاربلد، شایسته و آشنا به ورزش و باشگاهداری و متعهد انتخاب شوند، اتفاقی که در حال حاضر نمی‌افتد. بستگی به این دولت و آن دولت هم ندارد و هر روز بزی آمده، سعی کرده نیروهای نزدیک به خودش بگذارد و اهمیت نداشته که این مدیر فوتبالی می‌فهمد یا نه، مدیریت می‌داند یا نه؟ مهم نیست، مهم این است مدیری که منصوب می‌شود در گروه آقایان باشد و این مسئله سبب می‌شود تا وضعیت امروز را شاهد باشیم.

این عدم شایسته‌سالاری و انتخاب مدیران بر اساس باند و گروه، ضربات زیادی به باشگاه‌ها زده و به عنوان نمونه باشگاهی مانند پرسپولیس که شما در دهه ۷۰ در این تیم مسئولیت داشتید، گرفتار شرایط سخت مالی و سوءمدیریت است!

بله، باشگاهی مانند پرسپولیس را سال ۸۰ باحسابی ۸۰ هزار ماساک موجودی داشت و مالیات بدهکار نبود و بازیکنی طلب نداشت، تحویل دادیم اما امروز ببینید چه وضعی دارد، رقم‌های نجومی بدهی مالیاتی، پرونده‌های متعدد مالی در مجامع بین‌المللی و لیست بلندبالای بازیکنان طلبکار وضعیت امروز باشگاه پرسپولیس است.

البته از اهمال نهادهای نظارتی و بازرسی در این زمینه نمی‌توان گذشت، فعال بودن آنها می‌توانست جلوی این تخلفات را بگیرد.

بازرسی کل کشور ورود خوبی داشته و در حال بررسی پرونده‌هاست، از آن سو سیستم مالیاتی کشور هم وارد این میحث شده و فعالیت‌هایی برای برخورد با تخلفات و فرارهای مالیاتی که وجود داشته انجام داده‌اند. به نظر من دولتی‌ها باید پاسخگو باشند و دستگاه‌های نظارتی هم پیگیری کنند. فدراسیون فوتبال هم با توجه به کمیته‌های مختلفی مانند کمیته انضباطی و کمیته اخلاق تلاش بیشتری کنند تا شفاف‌ویستر کار تمیز شود.

به نظر می‌رسد ریشه این مشکلات بیشتر به این برگردد که مسئول بالادستی در باشگاه از مدیر زب‌مجموعه‌اش پاسخ نمی‌خواهد و او را به خاطر سوءمدیریت مؤاخذه نمی‌کند تا شرایط امروز به وجود بیاید.

قطعاً، اگر در یک باشگاه هیئت مدیره، بازرس قانونی شرکت با مؤسسه و مجمع خوب کار کنند، نیاز نیست که یک نهاد خارج از سیستم بیاید بررسی کند. وقتی ما این ارکان نمی‌توانند نظارت کنند، پاسخگو نیستند و نمی‌توانند مسائل اصلی باشگاه را رصد کنند، معلوم است که نهادهای دیگر مانند مجلس ورود می‌کنند و به تخلفات احتمالی رسیدگی می‌کنند. با شرایطی که پیش آمده، حتماً باید نهادی مانند مجلس ورود کند، برای اینکه خیلی مردم نگرانند که چه اتفاقی در فوتبال می‌افتد. مگر می‌شود مردم به باشگاه پول بدهند و بعد خبر بیاید که این پول‌ها جای دیگر هزینه شده و معلوم نیست کجا هزینه شده، آن وقت تمام اعتماد مردم از بین می‌رود. یک روزی اگر باشگاه درخواست کمک مردمی می‌کرد، مردم کمک می‌کردند اما امروز آیا این اتفاق می‌افتد؟ به همین خاطر ورود مجلس و سازمان بازرسی ضروری است و باید با شفاف‌سازی در این زمینه به مردم گزارش بدهند.

با این حال برخی معتقدند همان طور که پرونده فساد در فوتبال توسط مجلس به نتیجه نرسید، نباید آمبدی به تحقیق و تفتخ مجلس از دو باشگاه استقلال و پرسپولیس داشت!

آن زمان آقای پورمختار خیلی جدی بود و نمی‌دانم چه اتفاقی افتاد که آن کمیسیون دست کشید. وقتی آن همه حرف و حدیث بود باید شفاف می‌شد، اگر امیر عابدینی خطایی کرده باید بر ملا شود. وقتی شفاف‌سازی صورت نمی‌گیرد و کلی گویی می‌شود یک علامت نگران‌کننده است و مردم امیر عابدینی همیشه تاریخ است و مردم نمی‌توانند سره را از ناسره تشخیص دهند. در صورتی که به تخلفات رسیدگی می‌شد برای مردم جامعه هم مشخص بود که این ۱۰۰ نفر یا ۱۰۰ نفر متخلف بوده‌اند و جامعه، کل فوتبال را به چشم متخلف نمی‌دید!

خیال متخلفان راحت، کسی برخورد نمی‌کند!

دهند.» اما این اتفاق هر گز رخ نداد و متخلفان هیچ‌گاه بابت اصل جرمی که مرتکب شده بودند، (جعل سند و فرار از سربازی) توبیخ و تنبیه نشدند و تنها مانند سایر بازیکن سربازها، برای گذراندن دوران خدمت راهی تیم‌های نظامی شدند.

■ ■ ■

جعل سند البته تخلفی نیست که تنها برخی فوتبالیست‌ها برای فرار از خدمت سربازی مرتکب شده باشند. این تخلف بارها و بارها در فوتبال ایران انجام شده. چند سال قبل پرسپولیس‌ها در خصوص ماجرای قرارداد عماد رضا و سپاهان به آن اعتراض داشتند هر چند که هرگز نتوانستند با نفوذ به دژ محکم ساکت، آن را به اثبات برسانند اما معتقد بودند سپاهان با سندسازی و جعل سند قرارداد این بازیکن را زمانی که در ایران نبوده امضا و ثبت کردند. چند سال بعد اما پرسپولیس خود مرتکب همان تخلف شد. طاهری، مدیریت وقت پرسپولیس، با آگاهی از آنکه طارمی با باشگاه ریزه‌سایور ترکیه قرارداد دارد، اقدام به عقد قرارداد با این بازیکن کرد و مدعی شد قرارداد او پیش از آنکه راهی ترکیه شود ثبت شده بود. مسئله‌ای که با شکایت باشگاه ترکیه‌ای به محکومیت پرسپولیس انجامید اما سرانجام با رایزنی‌های سیاسی، جریمه مالی‌اش بخشیده شد و ماند جریمه سنگینی که فیفا برای این باشگاه متخلف در نظر گرفته بود (محرومیت از دو پنجره نقل و انتقالات). محرومیتی که پرسپولیس انتظار بخشیده شدن آن را داشت.

■ ■ ■

دامنه تخلفات اما همیشه هم مسائل مالی نیست در بسیاری مواقع تخلفات صورت گرفته به مسائل اخلاقی برمی‌گردد. مسائلی چون داستان مدارس فوتبال و اتفاقات ناگوار آن، فرارهای شبانه از اردوها، دورهمی‌های نامتعارف، و اتفاقاتی که حتی بای برخی بازیکنان و مربیان را به کلاتری‌های باز می‌کند آن هم به دلیل داشتن شساک‌های خصوصی. اما هر بار، با پنهان‌کاری، پادرمیانی‌های بی‌مورد و حمایت‌های غیرمنطقی مدیران و مسئولان مسکوت می‌ماند تا دلیل قانع‌کننده‌ای باشد برای تکرار‌های بعدی! به وضوح شاهد هستیم که متخلفان بی‌آنکه نگرانی بابت هر گونه توبیخ یا تنبیهی داشته باشند، به کار خود ادامه می‌دهند و تردیدی برای ادامه روندی که در پیش گرفته‌اند ندارند. روندی که ورزش به خصوص فوتبال را هر روز آلوده‌تر از قبل می‌کند بی‌آنکه همتی برای مقابله جدی با این معضل وجود داشته باشد.

درد

که بدهی سرسام‌آوری نیز روی دست باشگاه بماند. هر چند که به اینگونه تخلف‌ها باید پول‌های زیرمیزی، داند حواله‌های ماشین، ویلا، خانه و حتی تیر آهن را هم اضافه کرد!

■ ■ ■

اگر چه سهم مدیران باشگاه‌ها در تخلفات فوتبال، همکاری

درد

به وضوح شاهد هستیم که متخلفان بی‌آنکه نگرانی بابت هر گونه توبیخ یا تنبیهی داشته باشند، به کار خود ادامه می‌دهند و تردیدی برای ادامه روندی که در پیش گرفته‌اند ندارند. روندی که ورزش به خصوص فوتبال را هر روز آلوده‌تر از قبل می‌کند بی‌آنکه همتی برای مقابله جدی با این معضل وجود داشته باشد